

У ПАЧАТКУ 90-х ГАДОУ мінулага стагоддзя ў замежных і рускіх газетах з'явіліся артыкулы, якія вельмі зацікавілі амерыкаў фатаграфію. Паведамлялася, што нехта Наркевіч-Едка вынайшаў «спосаб фатаграфавання з дапамогай электрычнасці і што ён выстаўляў у Ніцы фатаграфіі «электрычных іскраў» і хапалася ўзяць іх у розныя моманты вылучэння іх у прыродзе і чалавечым арганізме. Італьянцы вучоны, які прысутнічаў пры дэманстрацыі вынаходства, пісаў у прыватным адрасе: «Мм... знойшлі важнасць вучонага погляду, гэтыя вопыты не толькі нас здзіўлілі і прымалі ў захапленне, але і даказалі нам вялікую будучыню ў выкарыстанні электрычнасці і электраграфіі. Науковыя Венскага, Парыжскага, Пецярбургскага і іншых універсітэтаў прадказвалі важнасць гэтых даследаванняў для медыцыны і фізіялогіі. Электрычныя здымкі Наркевіч-Едкі «...з'яўляюцца ў адносінах да таемнай электрычнасці тым жа, што і мікраскоп у свеце дзівае прыроды», — адзначалася ў адным з заключэнняў.

Пошукі ў гэтым накірунку выявілі некалькі публікацый, з якіх вынікала, што вучоны жыў і працаваў на Беларусі, на Міншчыне. Далейшы — на Уздзеншчыне, там, дзе тры рэчкі — Нёманец, Лоса і Вуса даюць пачатак нашаму сёму, адвечнаму і легендарнаму Нёману. Тут прасторныя заліўныя лясы, лугі, перамяжоўваюцца палямі. Месяца мясціна вучонага — малавядомы цыпер Наддзёна. У ім стаў сядзібны дом — «панскі пакой» — мудрагелістых гатычных контураў, гаспадарчыя пабудовы, экзатычны парк...

Хто ж ён такі, Якуб-Сарма-Жыгімонт Атонаў Наркевіч-Едка, гаспадар Наддзёна? Яго асоба не ўключалася ў рамкі звычайных уяўленняў. Вырваўшыся са межы тагачаснага Паўночна-Заходняга краю, ён заваяваў прыхільнасць навукавай думкі Расіі і Заходняй Еўропы і з гонарам увайшоў у высокі храм навукі.

Асноўная яго падрыхтоўка, як і большасць прародзіц тых часоў, была ўрачэбная. Доктарам ён быў някласічным: меў нават свой санаторы. Кажуць, вучоны вылечваў нават безнадзейна хворых.

Пэўная эзэстыка аб навуковай дзейнасці вучонага ўтрымліваецца ў яго дакладах на пасяджэннях Пецярбургскага сходу сельскіх гаспадароў у 1892 і 1893 гадах. Яны былі выданыя асобнымі выданнямі і даносілі да нас факты і асаблівасці метаду яго навуковай работы. Пазней было выдана і біяграфічнае выданне «Жыццё і дзейнасць Якуба Наркевіча-Едкі» (Парыж, 1896 год).

Асноўная навуковая дзейнасць Наркевіча-Едкі праходзіла неспрэчна ў яго майстэрні. Тут Якуб Атонавіч узяў пабудовы для даследаў, а на 27-метравай вежы ля будынка (якая пакуль што захоўваецца) абсталяваў «атмасферныя» станцыі, аснашчаныя перахаласнымі прыборамі. Вежа мела таксама... паветраны арган — спецабсталяваную зольную трубу.

Атрыманыя пазней даныя пацвердзілі, што ў Наддзёна ў майстэрні вучонага дзейнічалі метэаралагічныя станцыі, электраграфічныя, хімічныя, электрафізіячныя і нават астрафізічныя лабараторыі. Вось невялікі ў іх і праходзіла дзейнасць, амаль пастаяннае жыццё даследчыка.

Кола праблем, якія цікавілі вучонага, было шырокім, але, бадай што, найбольшага поспеху ён дасягнуў у даследаванні ўплыву электрычнасці ў тым ліку і атмасфернай, на жыццё арганізмаў і раслін. Навуковае кампетэнтнае вучонага ў гэтай галіне не мела роўных. З 90-х гадоў мінулага стагоддзя яго называлі найбольшым электралагам, электратрапеўтам, «электрычным чалавечым». Мала хто згадваў уздзеянне ў яго эксперыментах — у большасці яны праводзіліся ўначы, у цемры, пад трэск і шпалі электрычных разрадаў.

Цікавыя навуковыя падыходы Я. Наркевіча-Едкі. Ён выкарыстоўваў з таго, што электрычнасць як аб'ектывная рэальнасць з'яўляецца неад'емнай часткай навакольнага істотнага свету, і натуральна, не можа не аказаць самага непасрэднага ўздзеяння на жыццё арганізмаў і арганізмаў. Токі ў чалавечым арганізме пачынаюць са станам атмасфернай электрычнасці і сонечнай актыўнасці. Чалавечы арганізм, выпрацоўваючы электрычнасць у мышачных тканках, уяўляе сабой спецабсталяваную электрычную батарэю, якая бесперанальна абмяжоўваецца зарэдкай з навакольнай прасторай. «...Здабыты мной вынікі даюць мне магчымасць меркаваць аб вялікай ступені ўплыву наогул стучэнняў і атмасфернай электрычнасці на паталягічны стан арганізма... Паспех ляжыць у залежнасці ад адпаведнага стану і напружання атмасфернай электрычнасці».

Адкрыццё ў 1891 года электраграфіі, інакш — «фатаграфавання без аб'екта», было, бадай, галоўным навуковым дасягненнем вучонага. Электраграфія заснавана на зольнасці электрычнага току пры праходжанні праз зольны фатаграфічны папірус свой «святло». Пасля традыцыйнага працэсу адбітка электраграфічнага аб'екта ў выглядзе «кары» Якуб Наркевіч-Едка атрымаў каля 1,5 тыс. адбіткаў «раскідання» току з розных прадметаў жывой і нежывой прыроды. Сярод іх, у прыватнасці, вядомую электраграфію рукі выдатнага французскага астранома К. Фламарыяна.

Артыкулы электраграфіі не захаваўся, хоць яны пры жыцці вучонага перадаваліся ўручную ўстаноў. Некалі някласічны разрадак было змешчана ў свой час у кнігах В. В. Бітнера, М. Е. Пагарэльскага да ў часопіса «Кіа», «Ніва», якімі мы сёння і карыстаемся.

Увоцкае пытанне: а ці не была электраграфія ўсяго толькі ўдалай забавой, «кур'ёзам вучонага»? Ні ў якім разе! Вось радкі з перадавання ў фатаграфічнай выставі ў Пецярбургу, які быў апублікаваны ў № 5 часопіса «Фотограф-любитель» за 1898 год: «...У канцы аддзела змешчаны малавядомы, але вельмі цікавы экспанат Я. Наркевіча-Едкі, які ўяўляе здымкі розных разрадаў электрычнасці, адбітыя на фатаграфічных пласцінках. Тут з'яўляецца ўплыў на разрад пугі, паветра і стану самога прадмета: так, напрыклад, ліст, які засох, і ліст жыцця розныя адбітыя на пласцінцы, рукі здаровага чалавека і рукі паралізаванага суб'екта выдзяляюць на пласцінцы зусім розныя адпаведнасці. Наогул, гэты экспанат з'яўляецца новым і выключна цікавым у фатаграфіі, бо класіка, магчыма, пачатак масе новых даследаванняў і гіпотэз...»

Спраўды, праводзячы шматлікія эксперыменты, Якуб Атонавіч знайшоў розніцу ў электраграфічным адлюстраванні аднолькавых участкаў цела хворых і здаровых, стомленых і ўбуджэнных, спячых і бадзёрых людзей. І гэта дало падставу вынаходзіць прымяніць электраграфію для дыягностыкі захворванняў. Больш таго, вучоны прадказваў магчымасць выкарыстання метаду для вызначэння псіхалагічнай сумяшчальнасці людзей.

У друку з'явіліся меркаванні аб выключных магчымасцях электраграфіі (такую назву спосабу фатаграфавання даў сам вынаходнік) у медыцыне, работы Наркевіча-Едкі параўноўваліся з адкрыццём Рэнтгена. Тым не менш было даўна, што звесткі аб самім вынаходніку, аб яго работах не ўвайшлі ні ў энцыклапедыі, ні ў дэвелікі таго часу. Не з'явіліся яны і ў адпаведных выданнях наступных гадоў.

Электраграфію Я. Наркевіча-Едкі напаткаў ядворы лёс.

Да 150-годдзя з дня вынаходства фатаграфіі аўтары былі падрыхтаваны для выставы ў Мінску новыя падборкі электраграфіі Я. Наркевіча-Едкі. Некалі вядомыя фатаграфісты ў адзі голас ускрыкнулі: «Пры чым жа тут Наркевіч-Едка, гэта ж вядомы ўсю свету здымкі Кірыліна».

Так, спраўды, пад электраграфію сёння разумець часцей за ўсё тэ «кірылінаў» фатаграфіі Муж і жонка С. В. Кірыліна з Краснадара паўтарылі ў канцы 40-х гадоў электраграфічныя даследаванні Я. Наркевіча-Едкі з выкарыстаннем

бургу (вучоны быў яго супрацоўнікам) прыц А. Альбэнбургскі з вялікай цікавасцю азнаёміўся з «эпітамі» перадач гукавых ваганняў у ізаляцыі «тэлефона». А ў чэрвені 1892 года яна апазвала чытаць, што ў Празе вучоны паставіў дэманстрацыю «у галіне перадачы гукавых і святлавых злучэнняў пры ўздзеянні чалавечага арганізма». Факт даследаў засведчылі афіцыйным пратаколам з падрабязным апісаннем зробленага вучоным адкрыцця.

Што гэта былі за даследаванні і якія яны праводзіліся, тлумачыць нам той жа В. Бітнер: «Другі, які быў больш цікавым даслед так званым тэлефонам без дапамогі правадоў заключэння ў наступным. Аператар бярэ ў адну руку электрод, у другую — тэлефонную трубку, якая ні з чым не злучана, і прыкладвае яе да свайго ці, шчыт лее, да вуха вуха. Як і належыла меркаваць, вы, канешне, нічога не пачуеце. Дастаткова аднак каму-небудзь з прысутных даць палым па аднаго з бораў (кантактаў). — У. К.) тэлефоннай трубки, як вы адразу ж адрозніце ўсе адлеглыя бірацы малаточка індукцыйнага прыбора, усе працы, якія будуць праведзены ў сувязі паміж аператарам і бобінай (шпальей Румкафа.—У. К.), ці апошнім і ізаляваным металічным шпальем, які замацаваны на вежы».

На карысць аўтара адкрыцця спосабу «бяздротавай сувязі» сведчыць і пратакол пасяджэння французскага фізічнага таварыства ў Парыжы, якое адбылося ў снежні 1896 года. У ім гаворыцца, што Лоджу «належаць першая і другая тэлеграфіі без правадоў, калі не пажадае лаясці да Наркевіча-Едкі, які думае-гэтым галымі рабей выканаў у Вене вельмі цікавы перадачы са шпальей Румкафа, злучанай з зямлёй, антэнай і пры-

Я. Наркевіч-Едка, як выдатны энцыклапедыст, не змог перайсці грань нашага стагоддзя. Ён у сваіх пошуках застаўся ў баку ад галоўнага напрамку навукі канца XIX стагоддзя — спецыялізацыі, нават у нечым аярнуўся на навуковы пазіцыі XVIII стагоддзя, калі было прынята даследаваць натуру, праймаць думкай у сутнасць прыроды, у свет, для натуралістаў з'яўляўся жыццё, невычэрпальна складаны. Такія вучоны ўдзяліліся ў сваіх пошуках да спецыялізацыі агульнанавуковых праблем, правялі свой талент на вялікіх аб'ёмных, на філасофскіх вызначэннях, во стра адчуваў няздольнасць творчага працы. Завершыў гэту вялікую катэгорыю У. Вярнадскі.

Як вучоны-афіцёр, вучоны-универсал Якуб Атонавіч быў таксама ў некаторым роде «апошнім з магікан». Аднак гэтым универсалам у некаторай ступені можна тлумачыць дасягненне вучоным у адносна кароткі срок — чвэрць стагоддзя — выдатных поспехаў. Тым не менш дзякуючы сваёму прадбачанню вучоны здолеў разгледзець контуры будучай навуцы XX стагоддзя. Многае са створанага ім прывяло да дасягненняў. Светапогляд, духоўнае і разумовае жыццё Я. Наркевіча-Едкі прасякалі да нашых дзён і ідуць у будучыню. Зусім верагодна, што некаторыя з эксперыментальных кірункаў, толькі накіраваных у свой час неардынарным вучоным, пры ўважлівым аналізе змогуць паслужыць асновай для больш дэталёвых даследаванняў. Такое ў гісторыі ўжо адбывалася.

Дзейнасць Я. Наркевіча-Едкі можа быць спецыфічнай і адрознівацца ад перададзенай, апантанымі людзьмі. Асабіста перажыванні не аддзяляліся вучоны ад навуковай творчасці. У яго жыцці мастацтва і навука былі непадзяль-

Няўдзячны лёс выдатнага беларускага вучонага, урача і вынаходніка Я. Наркевіча-Едкі патрабуе дадатковага спадарожнічага асвятлення.

Вельмі вядомы пры жыцці, умяшчаны шматлікімі тытуламі і ўзнагародамі, прадстаўлены ў дзесятках і сотнях артыкулаў у навуковых выданнях і перыядычным друку, вучоны быў пасля смерці адрозніваўся трагічнай і пасля смерці. Болей таго, яна прадаўжаецца, як ні сорамна, і ў наш адкаваны, дэмакратычны час. Мала Якуба Атонавіча ў пачатку 30-х гадоў была разрабавана ў Наддзёна, а яго косці раскіданы на наддзёна-мскіх зямлі. А зусім нядаўна сучасныя вандальны пасягавалі з фамільных могілак апошняга помнік, Яго сядзібны дом — выдатнае архітэктурнае збудаванне — адлюстраваны на адной з гравюр Напалеона Орды, быў без асаблівых падстаў знішчаны ў час апошняй вайны. Лёс праз людзей як бы намагався сцерці з гісторыі сляды існавання і дзейнасці вучонага.

Простыя ж людзі, зямлікі памятаюць вучонага і цікавіцца яго ідэямі. Навуковае і культурнае асяроддзе, па сутнасці, яго замяшчае. Хоць постаць вучонага мае несумненна і значнае культурнае прадэжэнне. Якуб Атонавіч быў ярка выражаны гуманістам, музыкантам, кампазітарам, асветнікам, археолагам, этнографам, прапагандыстам санітары і гігіены, барацьбітом з цёмрашальствам, забавонамі, містыкай і да т. п.

Непавага пэўных колаў інтэлігенцыі да ўкладу вучонага можа тлумачыцца і так: фігура вучонага — чалавек памяркоўнага, па-традыцыйналісцку мудрага — кепска дастасоўваецца да палітычных перацвяненняў, а яго ярка выражаны матэ-

ЗОРКІ БЕЛАЕ РУСІ

ЯКУБ НАРКЕВІЧ-ЕДКА

Сцежкамі беларускага навукоўца-першапраходца, імя і справы якога незаслужана забытыя

новых, больш дасканалых крыніц току і фотоматэрыялаў. З гэтага часу электраграфія паўстае ў нас і з мяккай, як «эфект Кірыліна».

Не так даўно даваўся слухаць замежныя радыё. Ішоў рэпартаж з электраграфічнага салона нейкага Поля Мітэла ў Лондане. Ён зрабіў адбітак «ауры» завітаўшы да яго радыёкартэджанткі, апрацаваў яго на камп'ютэры і па ім даволі дакладна вызначыў «букет» яе захворванняў, даў рэкамендацыі па лячэнню. І зноў жа было прыгадана, што ў аснове электраграфіі ляжыць «эфект Кірыліна».

Чаму ж так адбываецца? Можна сцвярджаць, што ў першую чаргу таму, што электраграфія, як вельмі перспектывны метад дыягностыкі захворванняў, на радзіме яе адкрыцця за праўдзёнае стагоддзе не атрымала якой-кольвек развіцця. Тут мы не прасунуліся наперад. А патрэба ў гэтым ёсць, хіба б дэля таго, каб далучыць навуковасць і аб'ектыўнасць да тых сфер «сікстра-пэўтычнага» лячэбнага ўжывання, якія сёння захоплены шматлікімі малаадукаванымі экстрасенсамі.

За мяккай жа гэтай з'ява належаць больш увагі. Есць усе падставы сцвярджаць, што тэ. зв. «дэтэктары хлусні» і некаторыя метады крміналістыкі заснаваны на прыцыпах Едкаўскай электраграфіі. Спраўды, яшчэ даследчык даказаў, што ў выніку змянення фізічных і «эмацыянальных» напружэнняў электрычных істотных прамежжы паміж электрадам і скурай чалавека адпаведна змяняецца састаў і вільготнасць паветра, праз гэтыя паказчыкі можа быць вызначаны і псіхічны стан пацыента.

Ці ж не крыўда ў такім разе то, што ў нас невядома імя чалавека, адкрыццё якога выкарыстоўваецца не толькі ў медыцыне і крміналістыцы, але і ў геалогіі, істэхалогіі, хіміі, біялогіі і касманаўтыцы? Наші грамадскія абавязкі — аднавіць прымяненне вучонага-зямляка ў вынаходстве электраграфіі.

Але нябярэцца смеласці і мысленна спусціцца ў лэкавую частку наддзёнаскага сядзібнага дома, у электраграфічную лабараторыю вучонага. У гэтым аксусе ў мінулае нам дапаможа аўтар выданняў у 1907 годзе ў Пецярбургу кнігі «В об-лесті таемнага» В. Бітнера: «Самым, аднак, эфектыўным вопытам, якія праводзіліся на метад Наркевіча-Едкі, гэта тым, што робіцца ў цёмным пакоі. Вы трымаеце ў руцэ электрод... эксперыментатар падносіць да вуха цэла маленькую лямпачку са знятымі вухамі. І, да немолага вухага здзіўлення, яна пачынае сваяцкі тым ярчэй, чым меншая адлегласць аддзяляе яе ад нас. Але незалежна ад гэтага святло лямпачкі бывае розным, і тым мацнейшым, чым больш жыццёвай энергіі знаходзіцца ў частках арганізма: пры падняццях і ляжэннях да арганізма анемічных, паралізаваных, паражаных хворобамі, якія аслабляюць іх жыццёвыя сілы, святло, па думцы Наркевіча-Едкі, вельмі прыкметна аслабляецца, і наадварот, узмацняецца пры зусім здаровых арганізмах. Той жа дослед можна прарабіць, калі змяніць лямпачку гейслеравай трубкай, тады з'ява будзе яшчэ прыгажэйшая і больш эфектыўная».

Па інфармацыі з друку, не так даўно кіеўскім вучоным як быццам удалося атрымаць сваяцкі, інакш «ауру», усяго чалавека, атам як той стаяў стагоддзямі ходзіць шмат неверогадных домаслаў. Але вядома, што і Наркевіч-Едка дасягаў таго ж яшчэ ў канцы мінулага стагоддзя. Есць сведчанні, што такім спосабам ён выяўляў на цэле чалавека акулунтурныя кропкі.

Развіваючы даследаванні Я. Наркевіча-Едкі адкрыў «новы метад выкарыстання электрычных токаў і электраграфічнага масажу ў электраграфіі для лячэння нервовахворых». Метад праявіўся ў Рымскім інстытуце фізіятэрапіі пад назвай «сістэмы Едкі», а пазней увайшоў у практыку ў Наддзёна ў агульнадаследуючым санаторыі вучонага. Гістарычны факт: у гэтым санаторыі ў канцы мінулага стагоддзя пачаўся свабодны развіццё тады яшчэ навуцэнне Служай гімназіі, а потым пісьменнік, пазі і дзяржаўны дзеяч Язэп Дыла.

Комплекс лячэбных працэдур уключаў у сабе, акрамя свята, паветра, вода — і кумісальчаны, гімнастыкі, мисовых мінеральных водаў токі і электрамасаж уздзеяннем індукцыйнымі токамі на пэўны нервовы вузлы. Выказванне Якуба Атонавіча «магніт таксама можа быць тэрэпэўтам» — яшчэ адзін бок яго выключнай урачэбнай кампетэнцыі. З дапамогай гэтага комплексу ў санаторыі лячэліся паралічы і «застарэлыя рэўматызмы», а стан нервовых і сухотных хворых, якія суды імкнуліся як у усіх куткоў Расіі, так і з-за мяжы, значна паліпшаўся.

У 1900 годзе на міжнародным кангрэсе ў Парыжы Я. Наркевіч-Едка за гэтыя навуковыя дасягненні належаць званне прафесара «электраграфіі і магнетызму».

У нумары 4 «Метэаралагічнага вестніка» за 1891 год Я. Наркевіч-Едка паведамаў аб прыёме 28 чэрвеня 1890 года на ўсталяванай па яго сістэме ў Наддзёна «атмасфернай станцыі» з дапамогай тэлефонаў моцных сігналаў, якія прадказвалі навакольнае надзвіжэнне да 100 км. Па меры набліжэння навакольнага адваротнае шмат усе больш і больш выражае адваротнае шмат характарыстычныя трэскі. Газета «Мінскіх дзён» паведамыла ў сваёй 1892 года, што ўспрымальны інстытут эксперыментальнай медыцыны ў Пецяр-

Сядзіба Я. Наркевіча-Едкі (пінтэграфія 1892 г.)

бнікам, што быў створаны з антэны і тэлефона, таксама засялялася (прада, можа быць, без яснага ўважэння аб ролі электрамагнітных хваляў ў гэтых даследаках).

Што гэта? Першыя спробы радыёперадач? Пакуль што будзем аспяжываць: навукавай экспертызы, на жал, гэтыя вопыты не прайшлі. Але калі «бездрагаты» перадачы вяліся толькі па прыцыпах электраграфіі, навука, то і тады вучоны павінен стаяць нашым нацыянальным гонарам.

Ці ўзяць яшчэ прыклад: зраз прыкладзюцца намягнута на вырашэнню харчовай праблемы, але нешта не чутна пра выкарыстанне электрычнасці для павышэння ўраджывасці глебы. А чаму? Эфектыўнасць не прымянення была даказана яшчэ ў мінулым стагоддзі. Гэта менавіта і ёсць той самы інтэнсіўны шлях развіцця сельскай гаспадаркі. Пара прыпыніць бяздумнае агаляне нашай зямлі пра раскіданне ўсё новых і новых пласчаз, не нады турбуючыся аб павышэнні іх ураджывасці. І да даследаў Я. Наркевіча-Едкі, які ўвёў электрыфікацыю на плошчах болей за 200 гектараў і атрымліваў добрыя вынікі, час вярнуцца зноў.

Чым жа з'яўляўся Якуб Атонавіч? У 1886 годзе ён стварэў ў Наддзёна сельскагаспадарчую метэаралагічную станцыю перагата разраду, адну з самых буйных у заходняй частцы Расіі, якая ўвайшла ў сетку станцый Галоўнай фізічнай абсерваторыі. Ён праявіў спосаб вымярэння хуткасці руху воблакаў, распрацаваў ліміметр — прыбор для вымярэння вільготнасці глебы. За з'яўшч у галіне метэаралогіі Русаеа географічнае таварыства ўзнагародзіла яго срэбным медалём, а ў 1900 годзе ён па прапанове прэзідэнта Акадэміі навук быў ўзнагароджаны ордэнам св. Ганімы другой ступені.

Кажуць, каб пазнаць чалавека, дастаткова ўра-віць узровень яго акружэння. У афіцыйным прывадажы інстытуту эксперыментальнай медыцыны Я. Наркевіч-Едка пісаў: «Праны мае, дакладна праявіліся ў Расіі прафесарамі Красовікім, Бродскім, Ягоравым, Мендзілеевым, Бортыянам, Петрушэвічам, Саватанам, Дакучаевым, Вайкевым, Барановічам і многімі іншымі». Далей ім прыводзіцца дзесяткі імён вучоных з Аўстрыі, Італіі, Германіі, Францыі, Іспаніі, якія ўважалі яго прыватным адрасам і сваімі творамі. Я. Наркевіч-Едка меў ступень доктара Венскага медыцынскага таварыства, абіраўся членам фізіка-матэматычнага таварыства Галілея ў Фларэнцыі. Вучоны меў званне ганаровага члена Французскага электратрапеўтычнага таварыства пры Парыжскай акадэміі навук, быў членам-карэспандэнтам Медыцынскага і Астранамічнага таварыства Францыі і французскага магнетычнага Інстытуту, членам-супрацоўнікам шэрагу расійскіх навуковых устаноў і таварыстваў.

Паралельна вышэй, бадай, было б дастаткова, каб аднесці Я. Наркевіча-Едка да членаў самых вялікіх вучоных мінулага. Але гэтага не адбылося. Чаму? Магчыма, таму, што сваімі даследаваннямі ён апраўдзў час і гэтым выклікаў неразуменне і нават неадварот з боку сваіх сучаснікаў. Мае рэцыю меркаванне, што Якуб Атонавіч «нарадаўся занадта рана». Для гэтага ёсць свае падставы: яго электрычны вынаходствы ў той час не даказвалі тэрэпэўтычна. Нагадаем, што электрон быў адкрыты толькі ў канцы яго жыцця, а навуковае тлумачэнне яму было дадзена ўжо пасля смерці вучонага. Акрамя гэтага, некаторыя яго «дзіўствы» знешэ напаміналі распаўсюджаныя тады спрытны і гэтым толькі павялічвалі скепсіс пэўнай часткі натуралістаў.

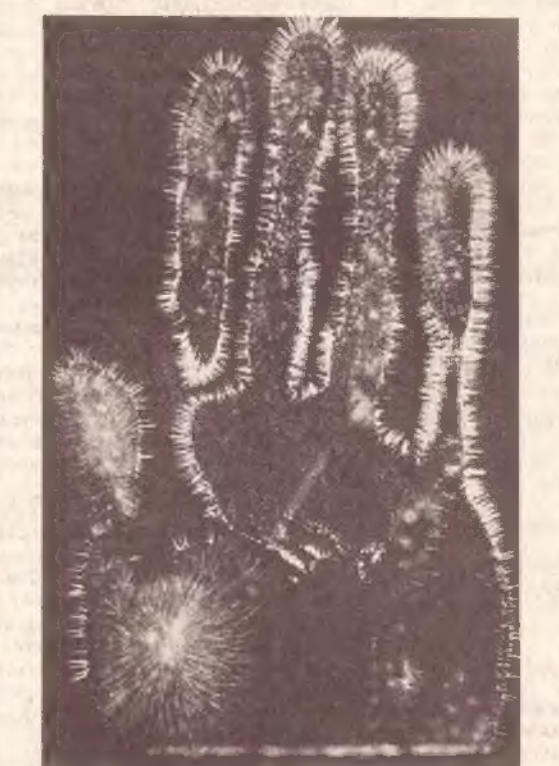
У жыцці Я. Наркевіча-Едкі многа агульнага з лёсам Франца Месмера, трагічнасць асобы якога была ў тым, што апошні — энтузіст ведаў і ўрач, гуманіст, прыхільнік навуцы і мысліцель — плаваў са створаным ім вучоным з'яўшч перад светам увасабленнем панымак. У гэтым сэнсе Я. Наркевіч-Едка выступае ў шэрагу ўспрымальнага асобай трагічнай.

ня, адно другому спадарожнічала і садзейнічала. Я. Наркевіч-Едка цікавіўся і тэсміным. Але вядома і другое. Ён сам дэталёва пераправяраў вынікі «прад» містыкаў. Калі яны не пацверджаліся, то адхіляў іх рашуча і назаўсёды. Таму няма нічога дзіўнага ў тым, што ён сёння не ў лашане ў неамістычных апалагетаў. Я маю на ўвазе тое спрытчына-тэафіскае нашэсце, лавіну спекуляцыйных домаслаў, якія суправаджалі вучонага пры жыцці. І цяпер, праз сто гадоў яго імя выкарыстоўваецца для сцвярджэння навукасці ўсё той жа «бываліцкай энергіі».

...Давялося некалькі гадоў праграму Цэнтральнага тэлебачання. Жывам, трохі артыстычны чалавек завяршаў размову аб выяўленні ім факта медыцын (кантактаў) паміж нашым, грэшным, і тым, зямліным, светам. Маляў, хутка выйдзе яго кніга, дзе ўсё гэта добра аргументуецца. І паказу фатаздымак з кнігі, з дапамогай якой я ім быццам бы і даказваўся медыцынскія сувязі. І канешне, гэта фатаграфія была адной з электраграфіі Я. Наркевіча-Едкі. Вынаходнік, ды і іншы вучоны таго часу, не дараваў б яму такой волясці. А сённяшніч майбачы.

Можна зусім адназначна сцвярджаць, што Я. Наркевіч-Едка з'явіўся першаадкрывальнікам новых навуковых кірункаў, якія знаходзіцца на стыку розных навук. І сёння менавіта тут самыя плёныя месцы для даследчыка. Магчыма, ён дасягнуў і нечага большага. Таму варта было б нарэшце заняцца вывучэннем не толькі ачытных, але і зусім неканчатых замежных архіваў. Сувязі вучонага з Заходняй Еўропай цяпер трэба разглядаць не інакш, як гістарычны сувязі беларускай і заходнеўрапейскай навуцы.

Эрнст Рэфэрфорд некалькі разоў сказаў: «Пры сваім уякіненні навуковому ісціна прыходзіць тры стадыі разумення. Спачатку жывуць, што гэта абсурд, потым — у гэтым нешта ёсць. Нарэшце — гэта даўно вядома». Прыкладна па такой схеме развіцця ўсведамлення навуковых прац Я. Наркевіча-Едкі. Можна сказаць, што па разуменню спадчыны вучонага мы дасяглі пераходзім на другую стадыю.

Электраграфія рукі чалавека, зробленая Я. Наркевічам-Едкам.

рыялістычна пазіцыя — да містычнага ачмураўня.

Хачеў бы выказаць думку: такая няўвага да нашага славуцкага вучонага ёсць не што іншае, як прадаўжэнне мінулага пыхлівага фанабэрыства «абраных» у адносінах да падзвіжніцкага служэння ідэі, справе. Цяпер, адзёцца, гісторыя прадаўжаецца. Уяўляецца цікавай думка аднаго з мисовых жыхароў-узденцаў, які на запытанне аб прычынах аб'яважывых адносін да дзейнасці вучонага, адказаў так: «Едка быў чалавек разумны і аздольны. А каму, калі падобалася такія людзі? Тэк было раней, так яно застаецца і цяпер!»

Але гэта выказванне не бясспрэчнае. Беларускія маладыя мастакі добра адчуваюць творчы свет Якуба Атонавіча. Каб пераканацца ў гэтым, наведвайце залу фізіка-матэматычных навуц Навуковай бібліятэкі Акадэміі навуц РБ. Там знаходзіцца вяліка

ПЕРАЙШЛІ НА ЛЫЖКІ...

У Мінску навукова-вытворчая фірма «Эрама» разам з НТА «Політэхнік» у памяшканні 9-га вучэбнага корпуса Беларускай політэхнічнай акадэміі арганізуе выстаўку, з якой былі выкрадзены амаль шэсць тысяч лыжак, сталовых і десертных, на агульную суму каля 63 тысяч рублёў.

Цікава, дзе яны «выліваюць», гэтыя лыжкі? Можна, у сталовых?

З ІСКРЫ АТРЫМАЎСЯ ВЫБУХ

У Салігорску на складзе запчастак і ГЗМ 4-га рудна-апрацоўваўня ВА «Беларуськалій» адбыўся выбух, у выніку чаго загінуў чалавек.

Маркучэша, што выбух адбыўся ад несапраўднага абыходжання з агнём. Г.зн.

«Агенства РІД»

БАРАЦЬБЫ СУПРАЦЬ «ВОГНЕННАЙ ВАДЫ», ЯДНАЙСЯ!

Прабач, паважаны чытач, за такое наўна-дабавае пытанне, але адкажам на яго з усёй шчырасцю: «Ты прыхільнік спіртнога, у прыватнасці, гарэльні? Што, царцё не не можаш, нават глядзець не хочаш на гэтую атруту?»

О, там вы той самы, каго шукае выканаўчы сакратар Беларуска-індэкскага таварыства Аляксей Сімакоў. У пісьме, якое ён даслаў у «Звязду», паказваецца аб той высявагоднай мове, што паставіў перад сабой аб'яднаны камітэт Беларуска-га народнага фронту вывазнікаў ад алкаголю пры гэтым таварыстве. А злучыў і спроба аб'яднаць усіх, гэтых да самаахвараў: актывістаў антыалкагольных арганізацый, членаў сям'яў алкаголікаў, усіх, хто пацярпеў ад алкаголізму і наклікаўся, — адным словам, актывістаў барацьбы супраць «вогненнай вады».

І яшчэ: гэты аб'яднаны камітэт знаходзіцца ў г. Гомелі. Тэлефон яго — 48-15-44.

Так што, барацьбіты супраць яе, — яднайцеся і змагайцеся!

ЗДАРЭННІ

Трое ў палонцы...

ПІНСКІ РАЕН. Віталі Ляц, член будаўнічай брыгады калгаса «Камунар», гуляў з сынам на набярэжнай Пшні. Яшчэ адзін з іх заўважыў, як трое дзяцей спускаліся да ракі і смяла накіраваліся па лядзе да процілеглага берага. Ужо там, расказваючы пазней Віталю, у яго мігавіла думка, пра небяспеку, якая надпілаўнавала малішоў.

Думка гэтая павялічылася вельмі хутка — ведаў, трое дзяцей апынуліся ў лезва на вадзе і моцна крычалі. Ляц падняў іх, а Віталю ў гэты момант, калі ён наблізіўся да палоні, таму апошняй метрай дванадзіць дзяўчына прапалі. На хадзі Ляц зніў куртку і кінуў у яе палоні. Азія, а хлупчуху схавіўся за рукаў, і Віталю яго выцягнуў. Гэтаж казачка была выратаваннем і другі. А з трыці выйшла асечка. Ён апынуўся ля другога краю палоні, трымаўся за лёд і не моцна дзяўчыну ні да рукава куртки, ні да шаліка. Спрабуючы дапамагчы яму, Ляц наблізіўся яшчэ крыху, і лёд пад ім не вытрымаў. Будучы ў галавой акунуўся ў ваду. На яго шчыра, за гэтыя невялікія хвілін да смерці здарэння збегліся людзі. З дапамогай вырвалі знісенага хлопчыка выплываць на бераг, Ляц выбраўся сам.

С. ШАПІРА.

САМЫЯ ЦЯЖКІЯ ЧАСЫ НАПЕРАДЗЕ?

Усё часцей у міліцэйскіх зводках гаворыцца аб злачынствах, учыненых падлеткамі. Пераважна большасць з іх нідзе не вучыцца і не працуюць. Прадастаўляем вам сабе, яны ўзялі сабой ідэальнае асяроддзе для паварнення кримінальнага катынгенту. Толькі два прыклады.

Супрацоўнікам міліцыі ўдалося раскрыць крадзеж адзення з камісійнага магазіна № 14 па вул. Апанасіа-ва, зроблены 6 студзеня. Двое вінаватых устанавілі: ім па 16 гадоў, абодва не працуюць і не вучыцца. Знойдзены і выкрадальнікі мадэда з прыватнага гарэжа, які размешчаны па вул. Мініна. Злодзе 15 гадоў, воль ужо паўгода ён нідзе не працуе. Усе яны, вядома, адкажуць у адпаведнасці з законам, але ці выйрае ад гэтага грамадства, усё мы? Становіцца са злычынства непаварналетні ў Мінску, грамадства, патрабавалі. Дастаткова сказаць, што кожнае трэцяе-чацвёртае злачынства, зарэгістраванае ў Мінску ў 1991 годзе з ліку раскрытых, ляжыць на сумленні падлеткаў. Такага не назіралася, апазаста, ніколі, нават у самыя цяжкія часы.

НЕ НА ТЫХ НАРВАЛІСЯ

Каля апоўначы ў суботу двое бандагій стаялі на вуліцы Комасовскай у Мінску двух пахмылаў і патрабавалі ў іх грошы. Лепш бы спачатку спыталі дакументы!

Аказалася, што былі апынутыя ў цывільнае супрацоўнікі аддзялення кримінальнага вышуку Цэнтральнага РАУС. Афіцыйнае паведамленне аб гэтым здарэнні заканчваецца лакальным «злачынствам затрыманых». Карціну затрыманых можна ўявіць. Нядарна ўсё ж быць супрацоўнікамі кримінальнага вышуку, нават у цывільным!

«Агенства РІД»

НА ГУЛЬНЮ У КРАДЗЕЖ НЕ ПАДОВНА

Двое ўвайшлі ў кватэру жыхара Мазыра Д. І, пагражаючы пісталетам, украў золата. На наступныя суткі пакарыўшы даведзася, што пісталет быў намічаным...

Але крадзеж пацэнны не назавеш — у крадзёжне ацэньваюцца значныя сумы. У гэтым выпадку аператыву насправдана мажыскай міліцыі. Ужо праз тры гадзіны пасля звароту Д. у ГАУС былі затрыманы двое падазраных на учыненні налёту на кватэру. У іх канфіскаваны ўкрадзеныя рэчы, а таксама пацэнны пісталет, вельмі падобны на баявую зброю.

Значыцца, яго можна выкарыстоўваць не толькі для гульні ў крадзеж, але і ў сур'ёзнай справе?

«Агенства РІД»

ЗЛАЧЫНСТВА І ПАКАРАННЕ

На гэты раз не ўдалося давесці да канца свой злачынны намер — «пачысціць» чарговую кватэру — 30-гадоваму В. раёнскай неадарэзана судзімаму. У справу ўключаны, нябачай, сам ас. Пры спробе спусціцца на металічныя драпе з даху 9-павяржскага дома на вул. Байкальскай на балкон аблюбоўана кватэры, ён сарваўся, упаў і на месцы памёр. Вось дзе сапраўды: злачынства і пакаранне!

НАКАЎТ

ГРОДНА. Пакуль лідары незалежных дзяржаў абмяркоўваюць шлях умацавання Садружжасці, прамысловыя прадпрыемствы абмяжоўваюцца накіраваць ударамі. Азія з іх атрымалі на Гродзенскім заводзе буйнапамернага домабудавання ад свайго даўняга партнёра з украінскай Горлаўкі — завода «Тэрмапласт».

Раней за тону ўдзяляліся гродзенцы плацілі 870 рублёў, сёння ж ад іх заштрабавалі 128 тысяч. Ніжэй падлічыць, што гэта ўзрастае ў 150 (!) разоў, і гэта гродзенцам няма не па кішэні. Такія вось грывасы свабоднага пазнаўтарэння. На вошта маналісты эканамічна абгрунтоўваць цану вырабаду? Ён проста диктуе сваю волю.

ЗІМОЎКА З КАМФОРТАМ

БРЭСТ (Ю. Фёдарова). Паўднёва-заходні рэгіён рэспублікі аказваўся ў апошніх гадзі зусім прыдатным для зімоўкі лебедзяў. У вадэмах, што ў наваколіі Брэста, засталіся на сцягнутой зіму сотні птушак — значна больш, чым у мінулыя гады.

Гэтыя прыгожыя і гордыя птушкі чакаюць наперадзе суровыя выпрабаванні. Таму служба аховы прыроды горада і вобласці прыняла шэраг мер, каб забяспечыць птушак дастаткова камфортнай зімоўкай. Лебедзі будуць падкармлівацца харчовымі алікдамі сталовых, для іх нарыхтаваны з вольна і спецыяльным корм. З вольна нарыхтаваны корм.

Між тым арытэлагі лічыць, што зімаваць лебедзі пад Брэстам прывыклі не толькі цэлыя сім'і, але і асобныя гадзі, калі самі людзі, падкармліваючы іх, умяшчаюць у прыроду паставіла дадатковыя сур'ёзныя праблемы як перад птушкамі, так і перад людзьмі.

ЦІ БУДЗЕ ПА-ЯПОНСКУ?

КАЛІНКАВІЧЫ (У. Пернікаў). З Краіны ўзыходзячага сонца вярнуўся старшыня гарыканамі Міхал Ахунен, які вывучаў там асновы прадпрыемства і камерцыйнай справы. Многа карыснага ўбачыў ён у Японіі. Але ці можна гэта прымяніць у раёне?

— Пастараемся, — адказвае Міхал Ахунен. — Да нас ужо азіраў візіт прадстаўнікі адной фірмы з мэтай вывучэння пытання сумеснага прадпрыемства, для чаго наведвалі шэраг фабрык і заводаў. Чатыры нашы кіраўнікі пабывалі на спецыяльных семінарах у Маскве, дзе атрымалі пэўныя рэкамендацыі па аснове бізнесу і новых формах гаспадарання.

РАДЫЁПЕРАХВАТ

І шукаць разам з расійскімі калегамі шлях ператварэння рубля ў канверсуючую валюту.

Амерыканскі сенатар выказаў заклапочанасць магчымым стварэннем у будучым федэрацыі ісламскіх краін, у якую ўвайдуць Афганістан, Турцыя, Іран і Афганістан, Турцыя, Іран і Афганістан. Афганістан, Турцыя, Іран і Афганістан.

Міністэрства абароны ЗША паведаміла, што хутка ўсе амерыканскія лавіны будуць зважаны кроў і сіліну, з тым каб у час будучых ваенных дзеянняў можна было апазнаць так званыя неадомныя забітыя салдат. Падобныя метады геніялы эксперты могуць выкарыстоўвацца для апазнавання загінуўшых у аяка-тастрофах.

Сенатар Э. Кенэдзі выказаўся за публікацыю ўсіх сакрэтных дакументаў, што датычаць забойства яго брата прэзідэнта Д. Кенэдзі, які збіраўся абнарадаваць не пазней 2009 года.

Амерыканскі друк прапавівае пісьмі пра ролю ў Ход Габарова з палітычнай арміі. Азіякавецца, што яму не хпіла рапучасці, каб правесці рэформы і астаціна на чале ўлады. Але ён пакаінуў пасля свайго зусім непазнавальнага свет. Ён быў дзіўнабачным чалавекам, і там не менш зрок падзівіўся.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Германія абвешала, што пачне радыкальна рэформі структуры ўзброеных сіл па прычыне заканчэння халоднай вайны. Колькасць паліцэйскіх афіцэраў і супрацьтанкавай зброі будзе значна скарачана і зніжана. Афіцэры паліцыі Германіі будуць перааформіраваны ў хуткага разгаворніка. Пры ўнясенні апазастаўнага пераправаў у канстытуцыю Германіі імкнеліся волькі зноў у адзінства з і-ратарчымі афіцэрамі ААН. На скарачэнні арміі мяркуюцца эканамічны мільярды марак.

Тацяна КАРАГІНА:

«Дзеля кар'еры маўчаць не буду»

Крызіс. Крах. Тупік. Гэтыя паняцці сталі сінонімамі сённяшняга стану эканомікі ў краіне. За апошні паўтара года ў нас было прынята 11 эканамічных праграм. Ні адна з іх так і не была выканана.

І зноў — вечныя пытанні расійскай інтэлігенцыі — хто вінаваты? Што рабіць?..

Тацяна Іванавна Карагіна — народны дэпутат Расійскай Федэрацыі, доктар эканамічных навук, у недалёкіх мінулых — радыкальным прыхільнікам рэформ і рэформ «Дэмакратычнай Расіі», у дэкадамі многіх ітычэй рэвалюцый плошчэй 1990 года. Сёння яна ў апазіцыі. Сёння яна адна з тых, якіх паміж іх падтрымлівае падтрымка Барыса Ельцына і яго «кампаніі».

— Як вы ахарактарызуеце сваё сённяшняе стаўленне да краіны?

— Кожнаму спецыялісту, яна, што распаўсюджана на сучаснае стаўленне гаспадарчага комплексу, кожная з частак якога без адзінага моцнага цэнтру працаваць не можа, азначае развал эканомікі. У гэтых умовах прыдуць тыя, хто за нішто возьме і палітычную і эканамічную ўладу ў свае рукі.

— У гісторыі гэтай краіны ёсць мноства прыкладаў. У 1927 годзе ў Германіі было ўсё гэтак, як і ў нас, і ў Германіі была выдана партыя. Праз сем гадоў яна становіцца выдана партыяй у парламенце. І ўсё гэта адбылося на фоне істотнага развалу эканомікі.

Менавіта так. Хопіць і не прыхільнік усялякіх тых тэорый змовы, лічыць чалавек, чым шчыра іх вяртанне да сталінізму. Ён выбіў з пад КІСС не галоўнага падпарты — маналію на ўладу і забарону на іштудыі. Таму дзіўна і бессясоўна, ніякіх вынікаў іх усе гэтыя спробы рэформіраваць камуністычную партыю.

— У мяне адназначны прагноз — наперадзе выбух. Можна такой сілы, аб якой мы не дагадваемся.

— Вы можаце назваць тэрмін?

— Бліжэйшыя месяцы. Можна нават спрыжыраваць, як усё будзе развівацца.

Пачатак выбуху пакладзе палітычны сямейны крызіс — падобны на той, які быў у 1919 годзе, калі ў халоднай вайне паміж Александром Блок, Странна Жулаева

Dainova Ltd.

ФІРМА СЁННЯ ПРАПАНУЕ

банкаўскім і бухгалтарскім работнікам

12-разадныя мікракалькулятары
з друкуемым прыстаўкам
і двухколерным друкам
фірмы «CASIO».

«Дайнова» таксама рэалізуе:

• персанальныя камп'ютары
• тэлефаксы
• ксераксы
• аўтадаказчыкі.

• АКУРАТ У ТЭРМІН

• ТОЛЬКІ ЗА РУБЛІ

• БЕЗ ПАПЯРЭДНАЙ АПЛАТЫ

Dainova

Адрас: 220600,
г. Мінск, Пратэстава, 60/2,
129.
Тэл. [0172] 588-704.

На чарзе — каштоўныя паперы!

БІРЖАВАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПАДЫХОДЗІЦЬ ДА ТРЭЦЬЯГА, НАЙБОЛЬШ ВЫСОКАГА ПА ўЗРОЗНУ СВАЕЙ КВАЛІФІКАЦЫІ, ВІДУ ДЗЕЙНАСЦІ — ГАНДЛЮ КАШТОўНЫМІ ПАПЕРАМІ. ПАСЛЯ РАЗВІЦЦА ГАНДЛЮ ТАВАРНА-СЫРАВІННЫМІ РЭСУРСАМІ, ПАЧАТКУ ГАНДЛЮ НЕРУХОМАСЦЮ НАСТАЎ ЧАС ГАНДЛЯВАЦЬ ДЭПАЗІТАМІ, АКЦЫЯМІ, АБЛІГАЦЫЯМІ, ВЭКСАЛЯМІ.

На „Мінскай біржы“

З гэтай мэтай створаны фондавы аддзел.
У састаў аддзела на грамадскіх пачатках увайшлі 6 чалавек.

Асноўнымі задачамі аддзела вызначаны:

- фарміраванне і ўдасканаленне рынку каштоўных папер;
- прадстаўленне магчымасці акцыянерам і брокерскім канторам АТ «Мінская біржа» ўдзельнічаць у рынку каштоўных папер;
- садзейнічанне ўстанавленню гаспадарча-фінансавых сувязей і эквівалентнага абмену з партнёрамі іншых рэгіёнаў і краін;
- абарона ад вагання цен на рынку і ўстанавленне аб'ектыўнай цаны на аснове попыту і прапанавання;
- фінансавая абарона ўдзельнікаў біржавых тэргоў ад нядобрасумленных партнёраў;
- інфармацыя аб стане рынку каштоўных папер;
- вядзенне ўліку каштоўных папер, катэгорыя якіх ажыццяўляецца на «Мінскай біржы»;
- аналіз эканамічнай кан'юнктуры на ўнутраным і знешнім рынку каштоўных папер;
- кансультаванне па пытаннях продажу каштоўных папер;
- арганізацыя перакрываючага валодання акцыямі.

Даведкі па тэл. 39-63-29 у Мінску.

Заснавальнікі акцыянернага таварыства

„ГЕОТРОН“

паведамляючы юрыдычным асобам і грамадзянам СНД, што адкрываецца ПАДПІСКА НА АКЦЫІ АКЦЫЯНЕРНАГА ТАВАРЫСТВА „ГЕОТРОН“.

МЭТАІ І ПРАДМЕТАМ ДЗЕЙНАСЦІ ТАВАРЫСТВА З'ЯВЛЯЮЦА:

вытворчасць ювелірных вырабаў;
здабыча і перапрацоўка карысных выкапняў;
вытворчасць тавараў народнага спажывання, прамысловых прыбораў і абсталявання;
іншыя віды дзейнасці.

НАМНАЛЬНЫ КОШТ АДНОЙ АКЦЫІ — дзесяць тысяч рублёў. Маркуемы ўстаўны фонд таварыства — 30 млн. рублёў — раздзелены на 3.000 акцый, з якіх 300 акцый прывілеяваных з дывідэндам не менш за 25 працэнтаў, з астатніх акцый — 50 працэнтаў з'яўляюцца прад'яўляльніцкімі.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ — Беларускае дзяржаўнае навукова-даследчае геалагічнае прадпрыемства «БелГЕА» (220600, г. Мінск, вул. Жодзінская, 7), прадпрыемства «Аптрон» (220600, г. Мінск, вул. Жодзінская, 38) і іншыя ў якасці ўкладальнікаў у устаўны фонд таварыства ўносяць грашовыя сродкі, абсталяванне і сыравіну. Заснавальнікі пакідаюць за сабой 60 працэнтаў акцый.

З асобай, якая падпісалася на акцыі і цалкам за іх заплаціла, заснавальнікі заключаюць дагавор, у адпаведнасці з якім таварыства абавязваецца перадаць акцыянеру ўказаную ў дагаворы колькасць акцый, выкананых на спецыяльнай паперы Дзяржзнака і абароненых ад паддробкі.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ ПАКІДАЮЦЬ ЗА САБОЙ ПРАВА ВЫБАРУ ўДЗЕЛЬНІКАў З КОЛЬКАСЦІ АСОБ, ЯКІЯ ВЫКАЗАЛІ ЖАДАННЕ НАБЫЦЬ АКЦЫІ. ПЕРАВАЖНЫМ ПРАВАМ БУДУЦЬ КАРЫСТАЦА АСОВЫ, ЯКІЯ ў ЯКАСЦІ АПЛАТЫ АКЦЫЙ ПРАПАНАЮЦЬ ВЫСОКАЭФЭКТЫВНЫЯ ТЭХНАЛОГІІ ў АДПОВІДНАСЦІ З НАПРАМКАМ ДЗЕЙНАСЦІ ТАВАРЫСТВА.

У выпадку атрымання прапаноў на суму, большую за велічыню ўстаўнога фонду, заснавальнікі пакідаюць за сабой права на датэрміновае заканчэнне падпіскі.

Падпіска на акцыі праводзіцца па адрасу: 220600, г. Мінск, вул. Жодзінская, 7, пакой 103, з 9.00 да 17.00, тэл. 63-59-01.

Пачатак падпіскі з дня публікацыі гэтай аб'явы. Заканчэнне падпіскі праз 30 дзён пасля апублікавання аб'явы.

Дата ўстаноўчай канферэнцыі
15 лютага г. г.

АБВЕСТКА

Міжнародная школа беларускай мовы, літаратуры і культуры
Арганізуе курсы

па вывучэнню беларускай мовы для работнікаў установаў, арганізацый і прадпрыемстваў з улікам спецыфікі іх працы.

Заяўтацца: Мінск-88, вул. Зехарава, 59.

Тэлефон 36-59-16.

Дырэкцыя МШБ.

«МГП «ПЕРСПЕКТИВА» (заснавальнікі: МГА «Сістэма» і камітэт камсамолу МАЗ) ліквідавана з 5.01.92 г. Усе прэтэнзіі да ліквідуемага прадпрыемства прымаюцца ліквідацыйнай камісіяй на прыватна-прававым аснове ў адпаведнасці з законам аб прыватнай уласнасці на зямлю.

Тэлефоны для даведак: 46-99-01, 45-45-35.

Куплю суперМАЗ па факту. Частка аплаты магчыма наяўнымі. Тэлефоны ў Рызе: 40-33-05, 56-40-17.

Рэклама ў нашай газеце — гэта прэстыж і сведчанне высокіх даходаў вашай фірмы

ТАЛЕБАЧАННЕ

14 студзеня

Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Кутані». Кінаамеры.
9.00. Тэаграфія Беларусі. 9 клас.
9.30. «Вагравіён». Маст. фільм. 1-я серыя.
11.10. «Ад і да». Тэлеарт.
11.25. П. І. Чайкоўскі. «Шчаў-кунчык». Спектакль Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі.
12.30. Беларуская літаратура. 9 клас.
17.00. Фальклорнае дзяцтвае сям'і ў Заходнім раёне г. Мінска. Дабрачынная акцыя.
17.40. «На парог мой села казань». «Калі велікі захвасце». Мультифільм.
18.00. «Гімназія». Маст. фільм.
18.50. Гомельскі прамбудбанк прыватна-прававым аснове ў адпаведнасці з законам аб прыватнай уласнасці на зямлю.
19.00. Панарама.
19.25. Абласныя навіны.
19.35. Наш каментарый. «Жыццё без грошай».
19.40. «У стылі джаз-рэтра». Фільм-канцэрт.
20.05. Халей. «Дынама» (Мінск) — СКА (Санкт-Пецярбург).
20.45. Калыханка.
21.05. «Жывапіс майстар па сваёй галіне». Маст. фільм.
21.20. Тэлебярэга.
21.35. Ніка.
21.50. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Парыжская праграма
6.00. Раніца.
8.35. Мультифільм.
9.20. «Цыркачкі». Маст. фільм.
9.40. Маст. фільм «Іржа». 1-я серыя.
11.10. Футбольны агляд.
11.40. Выступленне ансамбля «Арлоўскі суверен».
12.00. Навіны (з сурдаперакладам).
12.20. Рэспубліканская гімнастыка.
12.50. «Донікоты з Ляляціна». Маст. фільм.
13.20. Канцэрт папулярнай класічнай музыкі.
14.15. Біржавыя навіны.
14.30. «Дам гэта трэба?».
14.45. Гандлёвы рад.
15.00. Навіны.
15.20. Урок Волгі Івановай.
15.40. «Пішчотнасць да раўноты». Маст. фільм. 1-я серыя.
16.45. «Тэатрыялы». Аб цюмэ-скай рэлігіі.
17.05. Дзіцячы музычны клуб.
17.45. Разам з чэмпіёнамі.
18.00. Навіны.
18.20. Палітычнае расследаванне.
18.50. «Справа».
19.15. Маст. фільм «Іржа». 1-я серыя.
19.40. «Доброй ночы, малышы».
21.00. Навіны.
21.35. Кінаамеры.
22.50. «З Лодзіна з любоўю, ці Непадарожныя нататкі». Перадача 1-я.
23.25. «Дзеці».
24.00. Навіны.
0.20. Аўташоу. Парыж — Тры-

палі — Кейптаўн.
1.00. «Пішчотнасць да раўноты». Маст. фільм. 1-я серыя.
2.05. Пакіны непатрэбныя клопат. Канцэртная праграма.
Рэспубліканскі канал
8.00. Весткі.
8.30. Французская мова. 1-ы год навучання.
8.50. Вольны час. «Увага, адзін!».
9.05. Французская мова. 2-і год навучання.
9.35. Дзіцячая галёна (з урочкаў французскай мовы).
10.35. Фільм Ю. Подніека.
«Мя».
11.30. Пятая кола.
12.15. «Слова пра коханых».
13.15. «Слова пра коханых».
14.15. «Слова пра коханых».
14.45. «Слова пра коханых».
15.00. «Слова пра коханых».
15.20. «Слова пра коханых».
15.40. «Слова пра коханых».
16.00. «Слова пра коханых».
16.15. «Слова пра коханых».
16.30. «Слова пра коханых».
16.45. «Слова пра коханых».
17.00. «Слова пра коханых».
17.15. «Слова пра коханых».
17.30. «Слова пра коханых».
17.45. «Слова пра коханых».
18.00. «Слова пра коханых».
18.15. «Слова пра коханых».
18.30. «Слова пра коханых».
18.45. «Слова пра коханых».
19.00. «Слова пра коханых».
19.15. «Слова пра коханых».
19.30. «Слова пра коханых».
19.45. «Слова пра коханых».
20.00. «Слова пра коханых».
20.15. «Слова пра коханых».
20.30. «Слова пра коханых».
20.45. «Слова пра коханых».
21.00. «Слова пра коханых».
21.15. «Слова пра коханых».
21.30. «Слова пра коханых».
21.45. «Слова пра коханых».
22.00. «Слова пра коханых».
22.15. «Слова пра коханых».
22.30. «Слова пра коханых».
22.45. «Слова пра коханых».
23.00. «Слова пра коханых».
23.15. «Слова пра коханых».
23.30. «Слова пра коханых».
23.45. «Слова пра коханых».
24.00. «Слова пра коханых».
24.15. «Слова пра коханых».
24.30. «Слова пра коханых».
24.45. «Слова пра коханых».
25.00. «Слова пра коханых».

24.00. Грамадская думка.
0.10. Фільм-канцэрт з творцаў А. Шыткі.
15 студзеня
Беларускае тэлебачанне
8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Дзіцячыя амеры». Кінаамеры.
9.00. Беларуская літаратура. 9 клас.
9.30. Піра.
10.45. «Вагравіён». Маст. фільм. 2-я серыя.
11.30. «Дзіцячы амеры».
12.30. «Дзіцячы амеры».
13.30. «Дзіцячы амеры».
14.30. «Дзіцячы амеры».
15.30. «Дзіцячы амеры».
16.30. «Дзіцячы амеры».
17.30. «Дзіцячы амеры».
18.30. «Дзіцячы амеры».
19.30. «Дзіцячы амеры».
20.30. «Дзіцячы амеры».
21.30. «Дзіцячы амеры».
22.30. «Дзіцячы амеры».
23.30. «Дзіцячы амеры».
24.30. «Дзіцячы амеры».
25.30. «Дзіцячы амеры».

11.00. Маст. фільм «Вывай, зброя».
11.30. Канцэрт рускага народнага аркестра «Малахіт» г. Чэлябінска.
12.00. Навіны (з сурдаперакладам).
12.20. «Як дабіцца поспеху». Перадача 2-я.
12.35. Навукова-папулярны фільм «Народныя левы».
13.05. Спорт для ўсёх.
13.40. «Хто як можа». Пра востраўскага мастака П. Мудзіста (Талін).
14.15. Тэлеміст.
15.00. Навіны.
15.20. «Сёння і талды».
15.50. «Пішчотнасць да раўноты».
16.00. «Пішчотнасць да раўноты».
16.15. «Пішчотнасць да раўноты».
16.30. «Пішчотнасць да раўноты».
16.45. «Пішчотнасць да раўноты».
17.00. «Пішчотнасць да раўноты».
17.15. «Пішчотнасць да раўноты».
17.30. «Пішчотнасць да раўноты».
17.45. «Пішчотнасць да раўноты».
18.00. «Пішчотнасць да раўноты».
18.15. «Пішчотнасць да раўноты».
18.30. «Пішчотнасць да раўноты».
18.45. «Пішчотнасць да раўноты».
19.00. «Пішчотнасць да раўноты».
19.15. «Пішчотнасць да раўноты».
19.30. «Пішчотнасць да раўноты».
19.45. «Пішчотнасць да раўноты».
20.00. «Пішчотнасць да раўноты».
20.15. «Пішчотнасць да раўноты».
20.30. «Пішчотнасць да раўноты».
20.45. «Пішчотнасць да раўноты».
21.00. «Пішчотнасць да раўноты».
21.15. «Пішчотнасць да раўноты».
21.30. «Пішчотнасць да раўноты».
21.45. «Пішчотнасць да раўноты».
22.00. «Пішчотнасць да раўноты».
22.15. «Пішчотнасць да раўноты».
22.30. «Пішчотнасць да раўноты».
22.45. «Пішчотнасць да раўноты».
23.00. «Пішчотнасць да раўноты».
23.15. «Пішчотнасць да раўноты».
23.30. «Пішчотнасць да раўноты».
23.45. «Пішчотнасць да раўноты».
24.00. «Пішчотнасць да раўноты».
24.15. «Пішчотнасць да раўноты».
24.30. «Пішчотнасць да раўноты».
24.45. «Пішчотнасць да раўноты».
25.00. «Пішчотнасць да раўноты».

Рэспубліканскі канал
8.00. Весткі.
8.30. «Дзіцячы амеры». Кінаамеры.
8.50. Вольны час. «Дамашні клуб».
9.05. «Дзіцячы амеры».
9.35. Канцэрт аўтарскай песні.
10.15. Фільм К. Подніека.
«Мя».
11.10. «Дзіцячы амеры».
11.30. «Дзіцячы амеры».
11.45. «Дзіцячы амеры».
12.00. «Дзіцячы амеры».
12.15. «Дзіцячы амеры».
12.30. «Дзіцячы амеры».
12.45. «Дзіцячы амеры».
13.00. «Дзіцячы амеры».
13.15. «Дзіцячы амеры».
13.30. «Дзіцячы амеры».
13.45. «Дзіцячы амеры».
14.00. «Дзіцячы амеры».
14.15. «Дзіцячы амеры».
14.30. «Дзіцячы амеры».
14.45. «Дзіцячы амеры».
15.00. «Дзіцячы амеры».
15.15. «Дзіцячы амеры».
15.30. «Дзіцячы амеры».
15.45. «Дзіцячы амеры».
16.00. «Дзіцячы амеры».
16.15. «Дзіцячы амеры».
16.30. «Дзіцячы амеры».
16.45. «Дзіцячы амеры».
17.00. «Дзіцячы амеры».
17.15. «Дзіцячы амеры».
17.30. «Дзіцячы амеры».
17.45. «Дзіцячы амеры».
18.00. «Дзіцячы амеры».
18.15. «Дзіцячы амеры».
18.30. «Дзіцячы амеры».
18.45. «Дзіцячы амеры».
19.00. «Дзіцячы амеры».
19.15. «Дзіцячы амеры».
19.30. «Дзіцячы амеры».
19.45. «Дзіцячы амеры».
20.00. «Дзіцячы амеры».
20.15. «Дзіцячы амеры».
20.30. «Дзіцячы амеры».
20.45. «Дзіцячы амеры».
21.00. «Дзіцячы амеры».
21.15. «Дзіцячы амеры».
21.30. «Дзіцячы амеры».
21.45. «Дзіцячы амеры».
22.00. «Дзіцячы амеры».
22.15. «Дзіцячы амеры».
22.30. «Дзіцячы амеры».
22.45. «Дзіцячы амеры».
23.00. «Дзіцячы амеры».
23.15. «Дзіцячы амеры».
23.30. «Дзіцячы амеры».
23.45. «Дзіцячы амеры».
24.00. «Дзіцячы амеры».
24.15. «Дзіцячы амеры».
24.30. «Дзіцячы амеры».
24.45. «Дзіцячы амеры».
25.00. «Дзіцячы амеры».

НА ДВОР'Е

14 студзеня

Сёння ўдзень па большай частцы тэрыторыі рэспублікі пройдзе снег, мінусіла, на дарогах галёлізніца. Тэмпература паветра ў Віцебску, Магілёве — 4—6, Гомелі — 3—5, Мінску — 2—4 градусаў морозу, у Брасце і Гродна — налі 0.
У наступныя дзве суткі часам снег, мінусіла, мінусіла, на дарогах галёлізніца. Тэмпература паветра ўначы 2—7 градусаў морозу, у дзень ад 0 да 5 градусаў морозу.

Д. САНКЕВІЧ,
інжынер-сіноптык.

Закон Рэспублікі Беларусь аб падатку на паліва.
«Аб першачарговых мерах па забеспячэнні Рэспублікі Беларусі збожжавым у 1992 годзе».
Пастава — Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Саюзная і рэспубліканская інфармацыя.
Гадзінны бюджэт рабочага часу. Кантэнтны дзяржаўны прадпрыемства Рэспублікі Беларусь.
«Хутарок у спадчыну». У рэспубліцы рыхтуецца закон аб прыватнай уласнасці на зямлю.
«Кругагляд». Міжнародная інфармацыя.
«Залёная аптэка». Рэцэпты нетрадыцыйнай і народнай медыцыны.
«Мы родым з цяжкім дзяцінствам». Сустрэча з маладымі артыстамі ўладзімірам Марціным, пераможцам тэлешоу «50/50».
«Якім будзе «Арбат». На пачатку адкавае галоўны канструктар аўтазавода «Масквіч».
Шахматы, шашкі.
У канцы нумара.
Афіша дня.

ТЫРАЖ «СПОРТЛАТО»

Вынікі 2-га тыражу латэраі «Спортлото».
43 з 45:
43 — 24 — 26 — 33 — 19 — 41.
45 з 46:
33 — 13 — 28 — 34 — 7.

Галоўны рэдактар
У. Б. НАРКЕВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыв рэдакцыі газеты «Звязда».

НАШ АДРАС: 220041, г. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 32-51-05, аддзел па існасці — 32-41-52, 32-41-92, навін — 32-15-02, даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-35-91.

ПА НУМАРУ ДЗЯЖУРЫЛІ: адказны сакратар Уладзімір Андрэевіч, першы намеснік адказнага сакратара Яўген Ляў, старшы карэктар Вікторыя Кляновіч.

Адгарты апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца меркаванням рэдакцыі.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытацямі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Тыраж 61.098. Індэкс 63850.
Зак. № 7.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 21.05.